

Wykaz literatury
XVII Ogólnopolskiej Olimpiady Przedmiotowej im. mjr. Marka Gajewskiego
Losy żołnierza i dzieje oręza polskiego w latach 1768–1864
Od Konfederacji Barskiej do Powstania Styczniowego. Za Wolność Waszą i naszą

Rok szkolny 2023/2024

Przygotowując się do zawodów szkolnych i międzyszkolnych (rejonowych), zalecane jest korzystanie z:

- podręczników szkolnych;
- encyklopedii oraz leksykonów ogólnych i tematycznych;
- atlasów historii polski;
- słowników historycznych i biograficznych;
- wydawnictw albumowych.

Uczestnicy zawodów wojewódzkich (okręgowych) i finałowych powinni w szerszym zakresie wykorzystać wszelką dostępną literaturę dotyczącą tematyki OLIMPIADY, w tym szczególnie syntezy dziejów Polski z tego okresu. **Szczególnie zalecamy pozycje wytłuszczone, ze względu na to, iż obejmują cały okres tegorocznej edycji olimpiady.**

- Adamczk-Szczycińska H., Mańkowska A., Zalewska K., **Słownik szkolny. Postacie historyczne**, Warszawa 1997;
- Aszkenazy Sz., *Książę Józef Poniatowski 1793–1813*, Warszawa 1922 (reprint);
- **Atlas historii Polski, mapy, komentarze**, Warszawa 1983;
- Bartoszewicz K., *Dzieje Insurekcji Kościuszkowskiej*, Wiedeń 1909 (reprint);
- Batowski H., *Legion Mickiewicza w kampanii włosko-austriackiej 1848 r.*, Warszawa 1956;
- Bauer K., *Wojsko koronne powstania kościuszkowskiego*, Warszawa 1981;
- Berg M. W., *Powstanie Polskie 1863 i 1864*, Chotomów 1991;
- Bielecki R., *Berezyna 1812*, Warszawa 1990;
- Bielecki R., *Somosierra 1808*, Warszawa 1989;
- Bielecki R., *Szwolężerowie Gwardii*, Warszawa 1996;
- Bielecki R., *Wielka Armia*, Warszawa 1995;
- Bogucka M., **Dawna Polska**, Warszawa 1974;
- Bogucka M., **Dzieje Polski w zarysie**, Warszawa 1974;
- Bortnowski W., *Walka o cele Powstania Listopadowego (od 29 listopada 1830 r. do lutego 1831 r.)*, Łódź 1960;
- Brandys M., *Koniec świata szwolężerów*, t. I-V, Warszawa 1975–1979;
- Brandys M., *Kozietulski i inni*, t. I-II, Warszawa 1967;
- Chmielewski L., *Tajemnice herbów polskich*, Poznań, brw;
- **Dzieje Polski**, (pr. zbiorowa pod red.) Jerzego Topolskiego, Warszawa 1976,
- Dybkowska A., Żaryn J., Żaryn M., **Polskie dzieje od czasów najdawniejszych do współczesności**, Warszawa 1996;
- Dylądowa H., *Duchowieństwo katolickie wobec sprawy narodowej 1764–1864*, Lublin 1981;
- Gąsiorowska N., *W stulecie Wiosny Ludów 1848–1849*, t. I-IV, Warszawa 1948–1953;
- Gembarzewski B., *Wojsko Polskie. Księstwo Warszawskie 1807–1814*, Warszawa 1905 (reprint);
- Gembarzewski B., *Wojsko Polskie. Królestwo Polskie 1815–1830*, Warszawa 1905 (reprint);
- Guerquin Bohdan, **Zamki w Polsce**, Warszawa 1984,

- Handelsman M., *Książę Adam Czartoryski*, Warszawa 1949;
- Handelsman M., *Napoleon a Polska*, Warszawa 1914;
- Herbst. S., *Z dziejów wojskowych Powstania Kościuszkowskiego 1794 roku*, Warszawa 1983;
- *Historia nauki polskiej*, t. II, Warszawa 1970;
- **Historia państwa i prawa Polskiego w latach 1795–1864**, (pr. zbior. pod red. J. Bardacha i M. Senkowskiej-Gluck), Warszawa 1981;
- Jasienica P., **Rzeczpospolita obojga narodów**, Warszawa 1967 (i następne wydania);
- Kieniewicz S., *Legion Mickiewicza 1848–1849*, Warszawa 1957;
- Kieniewicz S., *Między ugodą a rewolucją. Andrzej Zamoyski w l. 1861–1862*, Warszawa 1983;
- Kieniewicz S., *Powstanie Styczniowe*, Warszawa 1983;
- Kieniewicz S., *Warszawa w Powstaniu Styczniowym*, Warszawa 1983;
- Kijowski A., *Listopadowy wieczór*, Warszawa 1972;
- Koberdowa I., *Polska Wiosna Ludów*, Katowice 1967;
- Konopczyński W., *Konfederacja barska*, t. I-II, Warszawa 1991;
- Kopczewski J. S., *Tadeusz Kościuszko w historii i tradycji*, Warszawa 1968;
- Korzon T., **Dzieje wojen i wojskowości w Polsce**, t. III, Kraków 1912 (reprint Poznań 2003);
- Korzon T., *Kościuszko. Biografia z dokumentów wysnuta*, Kraków brw. (reprint);
- Kozielski S., **Polska broń. Broń palna**, Wrocław 1975;
- Kozłowski E., *Generał Józef Bem*, Warszawa 1958;
- Kozłowski E., *Generał Józef Hauke-Bosak 1834–1871*, Warszawa 1973;
- Kozłowski E., *Dzieje oręża polskiego 1794–1938*, t. II, Warszawa 1973;
- Kozłowski E., *Legion Polski na Węgrzech 1848–1849*, Warszawa 1983;
- Kozłowski E., *Od Węgrowa do Opatowa*, Warszawa 1963
- Kukiel M., *Dzieje Polski porozbiorowej 1795–1921*, Londyn 1962 (reprint)
- Kukiel M., *Dzieje Wojska Polskiego w epoce napoleońskiej 1795–1815*, Warszawa 1920 (reprint);
- Kukiel M., *Od Wiednia do Maciejowic*, Londyn 1965 (reprint)
- Kukiel M., *Wojna 1812 roku*, Warszawa 1937 (reprinty);
- Kukiel M., *Zarys historii wojskowości w Polsce*, Warszawa 1921 (reprinty);
- Lilejko J., *Regalia Polskie*, Warszawa 1987;
- Limanowski B., *Historia demokracji polskiej w okresie porozbiorowym*, Warszawa 1957;
- Łepkowski T., *Piotr Wysocki*, Warszawa 1981;
- Łepkowski T., *Polska – narodziny nowoczesnego narodu 1764–1870*, Warszawa 1967;
- Łepkowski T., *Warszawa w Powstaniu Listopadowym*, Warszawa 1965;
- Łojek J., *Geneza i obalenie Konstytucji 3 Maja*, Lublin 1986;
- Łojek J., *Ku naprawie Rzeczypospolitej*, Warszawa 1988;
- Łojek J., *Szanse Powstania Listopadowego. Rozważania historyczne*, Warszawa 1966;
- Łojko J., *Średniowieczne herby polskie*, Poznań 1985;
- Łukasiewicz M., *Armia księcia Józefa 1813*, Warszawa 1986;
- Majchrowski S., *Niezwykłe postacie z czasów Powstania Listopadowego*, Warszawa 1984;
- Majchrowski S., *Rodzina Hauke*, Warszawa 1972;
- Majewski W., *Grochów 1831*, Warszawa 1982;
- **Mały słownik terminologiczny architektury obronnej w Polsce**, Wrocław 1974,
- Mięka S. W., *Maciejowice 1794 r.*, Warszawa 1991;
- Mięka S. W., *Obrona Warszawy w Powstaniu Kościuszkowskim 1794 r.*, Warszawa 2003;
- Nadolski A., **Polska broń. Broń biała**, Wrocław 1975;
- Nadzieja J., *Generał Józef Zajaczek 1752–1826*, Warszawa 1975;
- Nadzieja J., *Lipsk 1813*, Warszawa 1998;
- Nadzieja J., *Zamość 1813*, Warszawa 1997;
- Nowak T., **Z dziejów techniki wojennej w dawnej Polsce**, Warszawa 1965;
- Nowak T., Wimmer J., **Historia oręża polskiego 963-1795**, Warszawa 1981 (i inne wydania, pt. **Dzieje oręża polskiego**);
- Pachoński J., *Generał Jan Henryk Dąbrowski 1755–1818*, Warszawa 1981;
- Pachoński J., *Legiony Polskie. Prawda i Legenda (1794–1807)*, Warszawa 1969–1979;
- Pawliszczew Mikołaj, *Tygodnie Polskiego Buntu*, t. I-II, Warszawa 2003;

- Pawłowski B., *Historia wojny polsko-austriackiej 1809 roku*, Warszawa 1935 (reprinty);
- Pawłowski B., *Od Konfederacji Barskiej do Powstania Styczniowego*, Warszawa 1962;
- Pietrzykowski R., *Dionizy Czachowski 1810–1863*, Warszawa 1983;
- Piłsudski Józef, *Rok 1863*, (różne wydania)
- **Poczet królów i władców polskich**, (pr. zbior. pod red. A. Garlickiego), Warszawa 1978;
- *Poezja Powstania Listopadowego*, (wybór i oprac. A. Zieliński), Wrocław 1971;
- *Powstanie Kościuszkowskie 1794. Z dziejów polityczno-społecznych* (pr. zbior. pod red. J. Wojtasika), Warszawa 1997;
- *Powstanie Kościuszkowskie 1794. Dzieje militarne*, (pr. zbior. pod red. T. Rawskiego), t. I–II, , Warszawa 1994;
- *Powstanie Listopadowe 1830–1831. Dzieje wewnętrzne, militaria, Europa wobec powstania*, Warszawa 1980;
- *Powstanie Listopadowe 1830–1831, Geneza – uwarunkowania – bilans – porównania*, (pr. zbior. pod red. J. Skowronka i M. Żmigrodzką), Wrocław 1983;
- *Powstanie Styczniowe*, (praca zbiorowa pod red. S. Kalemki), 1988;
- Prądyński I., *Zaprzepaszczone szanse...*, Kraków 1985;
- Ramotowska F., *Rząd Narodowy Polski 1863–1864. (Skład, organizacja, kancelaria)*, Warszawa 1978;
- Ratajczyk L., *Polska wojna partyzancka 1863–1864. Okres dyktatury Traugutta*, Warszawa 1966;
- Ratajczyk L., *Wojsko i obronność Rzeczypospolitej 1788–1792*; Warszawa 1975;
- Rządowska H., *Marian Langiewicz*, Warszawa 1967;
- Sienkiewicz W., **Słownik historii Polski**, Warszawa 2005;
- Skowronek J., *Księżę Józef Poniatowski*, Wrocław 1984;
- Skowronek J., Tessaro-Kosimowa I., *Warszawa w Powstaniu Listopadowym*, Warszawa 1980;
- **Słownik Historii Polski**, Warszawa 1973 (i następne);
- Snoch B., **Słownik szkolny. Terminy i pojęcia historyczne**, Warszawa 1990;
- Sokołowski A., *Dzieje Powstania Listopadowego 1830–1831*, Wiedeń 1907 (reprint);
- Sokołowski A., *Powstanie Styczniowe (1863–1864)*, Wiedeń 1910 (reprint);
- Strzeżek T., *Bitwa o Warszawę 6-7 września 1831 roku*, Oświęcim 2015;
- Szeniec Stanisław, *Bratanek ostatniego króla*, Warszawa 1983;
- Szomański A., *Walecznych tysiąc...*, Warszawa 1968;
- Szwankowski E., *Warszawa. Rozwój urbanistyczny i architektoniczny*, Warszawa 1952;
- Szwankowski E., *Ulice i place Warszawy*, Warszawa 1963;
- Szwarc A., **Pod obcą władzą 1795–1864**, Warszawa 1997;
- Szyndler B., *Henryk Dembiński 1791–1864*, Warszawa 1984;
- Szyndler B., *Tadeusz Kościuszko 1746–1817*, Warszawa 1984;
- Tarczyński M., *Generałowie Powstania Listopadowego*, Warszawa 1991;
- Tokarz W., *Sprzysiężenie Wysockiego i Noc Listopadowa*, Warszawa 1980;
- Tokarz W., *Wojna polsko-rosyjska 1830 i 1831*, Warszawa 1930 (reprint 1991);
- Topolski J., **Historia Polski**, Poznań 2003;
- Tupalski J., *Generał Dezydery Chłapowski 1788–1879*, Warszawa 1983;
- Wimmer J., **Historia piechoty polskiej do roku 1864**, Warszawa 1978;
- Witkowska A., *Rówieśnicy Mickiewicza. Życiorys jednego pokolenia*, Wrocław 1962;
- Witkowska A., *Wybór pism Filomatów. Konspiracje studenckie w Wilnie 1817–1823*, Wrocław 1959;
- *W kręgu Panoramy Raławickiej*, Wrocław 1986;
- Wolański A., *Wojna polsko-rosyjska 1792*; Warszawa 1996;
- Zahorski A., *Napoleon*, Warszawa 1982;
- Zahorski A., *Z dziejów legendy napoleońskiej w Polsce*, Warszawa 1971;
- Zahorski A., *Warszawa w Powstaniu Kościuszkowskim*, Warszawa 1985;
- Zajewski W., *Józef Wybicki*, Warszawa 1977;
- **Zarys dziejów wojskowości polskiej do roku 1864**, t. II 1648 – 1864, Warszawa 1965–1966;
- **Zarys historii Polski** (pod red. J. Tazbira), Warszawa 1980;
- Zimińska J., *Generał Karol Kniaziewicz*, Warszawa 1971;
- Znamierowski A., **Stworzony do chwały**, Warszawa 1995;
- Zych G., *Jan Henryk Dąbrowski 1755–1818*; Warszawa 1964;

- Zych G., *Wojsko Księstwa Warszawskiego 1807–1812*, Warszawa 1961;
- **Żołnierz polski. Ubiór, uzbrojenie i oporządzenia od wieku XI do 1960** (album z rys. B. Gembarzewskiego), Warszawa 1960;
- Żychowski M., *Generał kłęski. Ludwik Mierosławski 1814–1878*, Warszawa 1963;
- Żygulski Z., *Broń w dawnej Polsce na tle uzbrojenia Europy i Bliskiego Wschodu*, Warszawa 1975;
- *Żywoty hetmanów Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego*, (reprint) Warszawa 1991;

Zeszyty Historyczne serii: Dzieje Narodu i Państwa Polskiego, wyd. KAW:

- Nr II-34, Olszewski H., *O skutecznym rad sposobie*, Kraków 1989;
- Nr II-37, Mrozowska K., *By Polaków zrobić obywatelami*, Kraków 1994;
- Nr II-40, Zahorski A., *Naczelnik w Sukmanie*, Kraków 1990;
- Nr III-41, Zielińska Z., *Ostatnie lata I Rzeczypospolitej*, Kraków 1986;
- Nr III-42, Grodziski S., Kozłowski E., *Polska Zniewolona*, Kraków 1987;
- Nr III-43, Grochulska B., *Małe państwo wielkich nadziei*, Kraków 1987;
- Nr III-44, Skowronek J., *Od Kongresu Wiedeńskiego do Nocy Listopadowej*, Warszawa 1987;
- Nr III-45, Łepkowski T., *Powstanie Listopadowe*, Warszawa 1987;
- Nr III-46, Zdrada J., *Wielka Emigracja*, Warszawa 1987;
- Nr III-47, Skowronek J., *Od konspiracji do kapitulacji*, Warszawa 1989;
- Nr III-48, Zgórniak M., *Za Waszą i naszą wolność*, Warszawa 1987;
- Nr III-49, Kieniewicz S., *Powstanie Styczniowe*, Warszawa 1987;

Tomiki serii: Bitwy – Kampanie – Dowódcy

- Lech M., *Generał Antoni Madaliński 1739–1805*, Warszawa 1971;
- Borucki M., *Generał Józef Orłowski 1742–1807*, Warszawa 1974;
- Koźmiński K., *Tadeusz Kościuszko 1746–1817*, Warszawa 1969;
- Zieliński R., *Kazimierz Pułaski 1747–1779*, Warszawa 1967;
- Nadziejka J., *Generał Józef Zajączek 1752–1826*, Warszawa 1971;
- Szyndler B., *Tomasz Wawrzecki 1753–1816*, Warszawa 1976;
- Zych G., *Generał Jan Henryk Dąbrowski 1755–1827*, Warszawa 1975;
- Zimińska J., *Generał Karol Kniaziewicz 1762–1842*, Warszawa 1971;
- Koźmiński K., *Księżę Józef Poniatowski 1763–1813*, Warszawa 1967;
- Szenic St., *Generał Józef Chłopicki 1771–1854*, Warszawa 1971;
- Chojnacki M., *Generał Ludwik Bogusławski 1773–1840*, Warszawa 1969;
- Zych G., *Pułkownik Jan Michał Dąbrowski 1782–1827*, Warszawa 1970;
- Syta A., *Generał Dezydery Chłapowski 1788–1879*, Warszawa 1969;
- Ruszczyk M., *Generał Ignacy Prądzyński 1792–1850*, Warszawa 1968;
- Klechta J., *Generał Klemens Kołaczkowski 1793–1873*, Warszawa 1977;
- Zych G., *Raszyn 1809*, Warszawa 1969;
- Syta A., *Noc Listopadowa 1830*, Warszawa 1973;
- Majewski W., *Grochów 1831*, Warszawa 1972;
- Kozłowski E., *Generał Józef Bem 1794–1850*, Warszawa 1970;
- Chmiel L., *Generał Ludwik Mierosławski 1814–1878*, Warszawa 1975;
- Szypowska M., *Edward Dembowski 1822–1846*, Warszawa 1973;
- Myśliwski-Wołowski S., *Generał Marian Langiewicz 1827–1887*, Warszawa 1971;
- Gisges J. M., *Czerwony Pułkownik 1829–1863. Rzecz o Marcynie Borelowskim „Lelewelu”*, Warszawa 1969;
- Butkiewicz K., *Karol Kalita „Rębajło” 1830–1919*, Warszawa 1976;
- Butkiewicz K., *Pułkownik Edmund Callier 1833–1893*, Warszawa 1969;
- Strumph-Wojtkiewicz J., *Generał Jarosław Dąbrowski 1836–1871*, Warszawa 1967;
- Solecki W., *Walery Wróblewski 1836–1908*, Warszawa 1973;